

Evaluation of the Predictive Model of Marital Intimacy Based on Attachment Styles with the Mediation of Love, Empathy, and Passion Styles in Married College Students of Islamic Azad University, Gachsaran Branch, Who Are Married

Zohreh Mansouri ¹, Fariborz Bagheri ^{2*}, Fariborz Dortaj ³, Khadijeh Abolmaali Alhoseini ⁴

1. Ph.D. Candidate, Department of Psychology, Faculty of Literature, Humanities and Social Sciences, Science and Research Branch, Islami Azad University, Tehran, Iran.
2. Corresponding Author, Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Literature, Humanities and Social Sciences, Tehran Research Sciences Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. [Email: f.bagheri@srbiau.ac.ir](mailto:f.bagheri@srbiau.ac.ir)
3. Professor, Department of Educational Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.
4. Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Roodehen Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article History:

Received: 22 Jul 2021

Revised: 25 Sep 2021

Accepted: 6 Oct 2021

Published Online: 21 May 2023

Keywords:

Attachment Styles,
Love Styles,
Marital Intimacy.

ABSTRACT

This study was conducted to evaluate the forecasting model of marital intimacy based on attachment styles with the mediation of love, empathy, and passion styles in married students of the Gachsaran branch of the Islamic Azad University. The statistical population included all 1,177 married students (male and female) at Islamic Azad University's Gachsaran branch during the 2016-2018 academic year. The statistical sample consisted of 400 married students selected via stratified random sampling. The applied questionnaires included Marital Intimacy Questionnaire (MIQ), Triangular Love Scale (TLS) and Attachment Styles Questionnaire (ASQ). Path analysis was performed on the data using statistical software SPSS and AMOS version 23. The results demonstrated that secure, empathic, and passionate attachments have a direct and significant relationship with marital intimacy among married students ($p < 0.01$). In addition, the safe, avoidant, and ambivalent attachment styles have a direct significant impact on the empathy of married students ($p < 0.01$). In addition, safe, avoidant, and ambivalent attachment styles have significant direct effects on the empathy and passion of married students ($p < 0.01$). In addition, the results of the Sobel test indicated that the component of empathy mediates the relationship between safe and avoidant attachment styles, whereas the component of passion mediates the significant relationship between avoidant attachment style and marital intimacy ($p < 0.01$). Eventually, the model had a good fit. Considering the mediation function of love styles, family therapists must pay attention to the love styles of married couples in order to increase marital intimacy.

Cite this article: Mansouri, Z., Bagheri, F., Dortaj, F., & Abolmaali Alhoseini, K. (2023). Evaluation of the Predictive Model of Marital Intimacy Based on Attachment Styles with the Mediation of Love, Empathy, and Passion Styles in Married College Students of Islamic Azad University, Gachsaran Branch, Who Are Married. *Journal of Applied Psychological Research*, 14(1), 179-194. doi: 10.22059/JAPR.2023.329292.643952

Publisher: University of Tehran Press

© The Author(s).

DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2023.329292.643952>

ارزیابی مدل پیش‌بینی صمیمت زناشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران

زهرة منصوری^۱، فریبرز باقری^{۲*}، فریبرز درتاج^۳، خدیجه ابوالمعالی الحسینی^۴

۱. دانشجوی دکتری، گروه روان‌شناسی، دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
۲. نویسنده مسئول، دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: f.bagheri@srbiau.ac.ir
۳. استاد، گروه روان‌شناسی تربیتی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
۴. دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخ‌های مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۵/۳۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۰۷/۰۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۱۴

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۲/۳۱

کلیدواژه‌ها:

سبک‌های دلبستگی،

سبک‌های عشق‌ورزی،

صمیمت زناشویی.

پژوهش حاضر با هدف ارزیابی مدل پیش‌بینی صمیمت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران صورت پذیرفت. روش پژوهش، توصیفی-همبستگی و تحلیل مسیر بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانشجویان متأهل (زن و مرد) دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۶ به تعداد ۱۱۷۷ نفر بود. نمونه آماری شامل ۴۰۰ دانشجوی متأهل بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده شامل پرسشنامه صمیمیت زناشویی (MIQ)، مقیاس عشق مثلی (TLS) و پرسشنامه سبک‌های دلبستگی (ASQ) بود. تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل مسیر به‌وسیله نرم‌افزار آماری SPSS و AMOS ویرایش ۲۳ صورت گرفت. نتایج نشان داد دلبستگی ایمن، همدلی و شور با صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل دارای رابطه معنادار است ($P < 0.01$). در ادامه سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا بر همدلی و شور دانشجویان متأهل دارای اثر مستقیم معنادار است ($P < 0.01$). علاوه‌براین نتایج آزمون سوبل نشان داد که مؤلفه همدلی در رابطه بین سبک دلبستگی ایمن و اجتنابی، و مؤلفه شور در رابطه بین سبک دلبستگی اجتنابی با صمیمیت زناشویی دارای نقش میانجی معنادار است ($P < 0.01$). در نهایت مدل از برازش مناسب برخوردار بود. با توجه به نقش میانجی سبک‌های عشق‌ورزی، لازم است درمانگران خانواده در جهت افزایش صمیمیت زناشویی به سبک‌های عشق‌ورزی متأهلان توجه داشته باشند.

استناد: منصوری، ز.، باقری، ف.، درتاج، ف.، و ابوالمعالی الحسینی، خ. (۱۴۰۲). ارزیابی مدل پیش‌بینی صمیمت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران. *فصل‌نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی*، ۱۴(۱)، ۱۹۴-۱۷۹. doi: 10.22059/japr.2023.329292.643952

ناشر: انتشارات دانشگاه تهران

DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2023.329292.643952>

© نویسنده‌گان.

مقدمه

خانواده به‌عنوان نخستین نهاد اجتماعی، همچون پیکره‌ای قدرتمند عملکردهای روانی، جسمی و اجتماعی اعضایش را تحت تأثیر قرار می‌دهد و می‌تواند رشد روانی-اجتماعی اعضای خود را سرعت بخشد، ثبات شخصیت آن‌ها را تضمین کند و از ساختار خود به‌عنوان کل و مأوایی بی‌بدیل محافظت ورزد. تشکیل خانواده با انتخاب همسر آغاز می‌شود. هیچ‌کس تمایل ندارد همسر ناهمگون و نامطلوبی را انتخاب کند و همگی بر این باورند که انتخابشان به‌جا و مناسب است؛ در صورتی که در مواردی متعدد این انتخاب‌ها اشتباه و توأم با ناراحتی‌ها و معضلات آتی است (شیرزادفر، عباسی و حسن‌زاده، ۱۳۹۹). با گذشت زمان، برخی زوجین بنا به دلایل گوناگون، به مشکلات ارتباطی و تعاملی برمی‌خورند و تعارضات زناشویی^۱ را تجربه می‌کنند (ویلسون و همکاران، ۲۰۱۷). هنگامی که روابط صمیمی زن و شوهر دچار آسیب می‌شود و تفاهم زناشویی کاهش می‌یابد، بهداشت روانی زوجین و فرزندان لطمه می‌بیند (دیاموند، دیاموند و لوی، ۲۰۲۱) و پیامدهای مخرب و منفی گریبان‌گیر آن‌ها می‌شود (لی و لیو، ۲۰۲۰).

صمیمیت زناشویی^۲ بین زوجین یکی از مهم‌ترین عوامل پیشگیری بروز تعارضات زناشویی و حل‌وفصل آن است (صائمی، بشارت و اصغرنژاد فرید، ۱۳۹۷). صمیمیت سبب می‌شود تا افراد، قسمت‌های مهمی از افکار و امور مکنون زندگی خود را با دیگران به اشتراک بگذارند (حمیدی کیان، نیکنام و جهانگیر، ۱۴۰۰). در ارتباط‌های صمیمانه، خودافشایی، صراحت، صداقت، همدلی، اشتیاق، و شفافیت رفتاری وجود دارد. در چنین روابطی افراد بیشتر به شباهت‌های یکدیگر پی می‌برند و علاوه بر لذت از روابط صمیمانه، تصعید روانی و حس همبستگی با دیگری را نیز تجربه می‌کنند (کلی، زیمر-جیمیک و بویسلارد، ۲۰۱۲).

صمیمیت زناشویی یکی از عوامل کلیدی و بارز در ازدواج و روابط زناشویی موفق به‌شمار می‌آید. این ویژگی یعنی وجود تعامل بین همسران که سبب می‌شود آنان تعامل سازنده‌ای با یکدیگر برقرار کنند و این امر کیفیت و سازگاری زناشویی را بهبود می‌بخشد (کیم، مون و کیم، ۲۰۲۰). این در حالی است که صمیمیت زناشویی کیفیت زندگی تمام اعضای خانواده را افزایش می‌دهد (ویکس و فیف، ۲۰۰۹). از موانع ایجاد صمیمیت می‌توان به ناتوانی در گوش‌دادن فعال، شنیدن انتخابی، گوش‌دادن دفاعی و با هدف تغییر نگرش نفر مقابل، به‌کارگیری واژه‌های مبهم، سرزنش کردن دیگری، انتظارات نامعقول از رابطه، نداشتن همدلی، تعصب و پیروی از کلیشه‌ها، تفاوت‌های فرهنگی و دفاع‌های ناهشیار افراد اشاره داشت (پاتریک، سلز، گیردانو و تولراد، ۲۰۰۷).

صمیمیت زناشویی تحت تأثیر عوامل متعددی شکل می‌گیرد. یکی از این عوامل مهم، سبک‌های دلبستگی^۳ زوجین است (منصوری، باقری، درتاج و ابوالعالی، ۱۳۹۹؛ بختیاری، حسینی، عارفی و افشاری‌نیا، ۱۳۹۸). مشاهده شده که بروز اختلافات زناشویی نیز می‌تواند به دلبستگی زوجین آسیب بزند و دلبستگی زوجین را نسبت به هم کاهش دهد. این فرایند چرخه تعارضات و دلبستگی تسلسل‌وار ادامه می‌یابد بدین‌صورت که با کاهش دلبستگی زوجین معمولاً تعارضات زناشویی افزایش می‌یابد و برعکس. این نشان می‌دهد که پدیدآیی تعارضات زناشویی و کاهش دلبستگی در زوجین، رابطه‌ای دوسویه دارد (فینی و کاراتزاس، ۲۰۱۷). در تعریف دلبستگی به برقراری رابطه‌ای قوی با یک شخص یا عشق به یک فرد خاص اشاره می‌شود (دانکل، لاکاسزوسکی و چائا، ۲۰۱۶). همچنین دلبستگی به شکل الگوهایی از تفکر، احساس و رفتارهای شخصی در ارتباط نزدیک با مراقب اولیه مانند مادر، شریک عاطفی و یا سایر افراد صمیمی ترسیم شده است (کوتلکیک، لیدک، کوهل، آفرینک و کرت، ۲۰۱۷). معمولاً آسیب دلبستگی در دو حوزه بررسی می‌شود: اضطراب دلبستگی و اجتناب دلبستگی (گاگن، براسارد، بکوت، لسارد، لافونتاین و پلکین، ۲۰۲۱). اضطراب دلبستگی به گرایش و نیاز شدید به مورد پذیرش و حمایت واقع‌شدن، احساس نزدیکی و حصول اطمینان از سوی نمادهای دلبستگی اشاره دارد. به‌علاوه اجتناب دلبستگی حاکی از گرایش به ناراحتی از نزدیک‌شدن به دیگری، خودافشایی افکار و احساسات، همچنین احساس آسیب‌پذیری و وابستگی در روابط صمیمی است (شاه محمدی مهرجردی، ۱۳۹۶). این در حالی است که نتایج پژوهش بختیاری و همکاران (۱۳۹۸) نشانگر آن است که دلبستگی بهنجار بین زوجین می‌تواند صمیمیت زناشویی آنان را به نحو مطلوبی بهبود بخشد.

1. marital conflicts
2. marital intimacy
3. attachment style

یکی دیگر از متغیرهای تأثیرگذار و تقویت‌کننده صمیمیت روابط زناشویی، وجود عشق و سبک‌های عشق‌ورزی^۱ آنان است؛ چنان‌که پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس موارد زیر تأیید شده است: سبک‌های عشق‌ورزی (هدایتی دانا و صابری، ۱۳۹۳)، رابطه سبک‌های عشق‌ورزی با سبک دلبستگی دانشجویان متأهل (مصطفایی و پیوسته‌گر، ۱۳۹۵)، پیش‌بینی تعهد زناشویی براساس سبک عشق‌ورزی و باورهای ارتباطی (نامنی، عباسی و زارعی، ۱۳۹۵)، نقش میانجی صمیمیت زناشویی و سبک‌های عشق‌ورزی در رابطه بین روابط فرازناشویی با سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه (بختیاری و همکاران، ۱۳۹۸)، نقش واسطه‌ای سبک‌های عشق‌ورزی در رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و رضایت زناشویی (صلایانی، اصغری ابراهیم‌آباد، رسول‌زاده طباطبایی، عباسزاده روگوشوئی، ۱۳۹۹) و پیش‌بینی صمیمیت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری مؤلفه تعهد عشق‌ورزی در دانشجویان متأهل (منصوری و همکاران، ۱۳۹۹).

عشق یک احساس شدید عاطفی است و معمولاً در رابطه با جنس مخالف بروز می‌کند و به‌صورت سربسته یا آشکار اظهار می‌شود (روکاچ و پاتل، ۲۰۲۱). این احساس با گذشت زمان و با کمک تصویرسازی ذهنی شدت می‌یابد و به اوج می‌رسد؛ به‌نحوی که کارکرد روانی فرد دچار ناهماهنگی می‌شود و عملکرد روزانه وی را مختل می‌کند (جانسون، لودر و زیگلر-هیل، ۲۰۲۰). می‌توان گفت که در حقیقت عشق یکی از عوامل بسیار مهم و ضروری برای نیل به رضایت زوجین است و به استحکام بیشتر بنیان خانواده کمک می‌کند. باید یادآوری کرد که عشق، احساس و تعاملی آموختنی و قابل‌فراگیری است. بدین معنی که هر فرد عشق را با توجه به باورها، اسطوره‌ها، داستان‌ها و آموخته‌هایش می‌شناسد یا ممکن است قبلاً آن را تجربه کرده باشد؛ بنابراین محیط بر سبک و شیوه عشق‌ورزی تأثیر عمیقی می‌گذارد (کاسیا، ۲۰۱۰). براساس برخی نظرات مانند استرنبرگ^۲ (۱۹۹۱) به نقل از سوفیا، تاوارس و زیلبرمن، (۲۰۰۷)، عشق کامل سه مؤلفه دارد: همدلی، شور و تعهد. ترکیب یا تلفیق این سه مؤلفه به گونه‌های مختلف، انواع مختلف عشق را پدید می‌آورد. پژوهشگران دیگری نیز در زمینه عشق به نظریه‌پردازی دست زده‌اند؛ چنان‌که نظریه شش‌بعدی لی^۳ (۱۹۸۶) به نقل از روکاچ و پاتل، (۲۰۲۱)، شش نوع عشق‌ورزی را معرفی می‌کند: عشق رمانتیک (میل فیزیکی شدید به معشوق)، عشق رفاقتی (رشد تدریجی صمیمیت و لذت در روابط)، عشق بازیگرانه (روابط عاشقانه به‌عنوان تفریح)، عشق شهوانی (هیجان شدید توأم با حسادت)، عشق واقع‌گرایانه (عشق براساس نیازهای شخص و هماهنگی با سن، دیانت و شخصیت) و عشق توأم با از خودگذشتگی (مراقبت از معشوق و فداکردن خود، عشق غیرشرطی) (جانسون، لودر و زیگلر-هیل، ۲۰۲۰). هر فرد در بطن روان خود نیاز به کسی دارد تا او را درک کند و از صمیم دل او را دوست بدارد، به نیازهای او آگاه باشد، تفاوت‌ها را به‌خوبی درک کند و بتواند پاسخگوی مناسب و در دسترس به نیازهای عاشقانه او باشد. عشق و محبت از ماهیتی برخوردار است که قادر به محو بسیاری از تعارض‌های میان زوجین است و خودمحوری را به‌سمت دگرخواهی سوق می‌دهد. همدلی و شور، زوجین را به‌سوی پیش‌بینی افکار، احساسات و رفتار یکدیگر سوق می‌دهد و از این طریق می‌توانند رابطه شوق‌آفرینی با هم داشته باشند (روکاچ و پاتل، ۲۰۲۱).

با توجه به آنچه بیان شد، با در نظر گرفتن مشکلات برآمده از بی‌توجهی به تأثیر تجارب اولیه بر روابط بزرگسالی و به‌ویژه کیفیت روابط زناشویی و هیجانات منفی حادث از آن، لازم است متغیرهایی همچون سبک‌های دلبستگی زوجین در کانون توجه قرار گیرد؛ چنان‌که این روند به شناسایی راهکارهای مفید در خصوص افزایش صمیمیت زناشویی، اصلاح و تغییر نگرش زوجین منجر می‌شود که ریشه در شیوه تربیت و روابط کودکی دارد و ماحصل آن نیز می‌تواند بهبود رضایت زناشویی و افزایش شاخصه‌های بهزیستی روانی و گسترش روابط همدلانه همراه با عشق‌ورزی در بین زوجین باشد. همچنین با بازبینی پیشینه پژوهشی مرتبط، تأثیر سبک‌های دلبستگی بر رضایت، تعهد، کیفیت روابط و صمیمیت زناشویی تأیید شده است. ولی به‌دلیل کم‌بودن پژوهش دربارهٔ ارائه مدل ساختاری با متغیرهای مذکور در کشور، پژوهش حاضر با هدف ارزیابی مدل پیش‌بینی صمیمیت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران انجام گرفت. فرضیه‌های پژوهش به شرح زیر بودند:

1. love style
2. Sternberg, R
3. Lee, A

۱. سبک‌های دلبستگی بر صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران اثر مستقیم دارد؛
۲. سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور بر صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران اثر مستقیم دارد؛
۳. سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در رابطه بین سبک‌های دلبستگی با صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران نقش میانجی دارد.

روش

جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

روش پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی و تحلیل مسیر بود. جامعه آماری این پژوهش شامل همه دانشجویان متأهل (زن و مرد) دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ به تعداد ۱۱۷۷ نفر بود. نمونه پژوهش با روش تصادفی طبقه‌ای تعداد ۴۰۰ نفر انتخاب شدند. در ابتدا آزمودنی‌ها از حیث معیارهای ورود به پژوهش (از جمله، متأهل بودن، دارا بودن حداقل ۲۰ تا ۳۵ سال، رضایت آگاهانه به شرکت در پژوهش، دانشجوی در حال تحصیل دانشگاه، عدم شرکت در مداخلات روان‌شناختی دیگر (با توجه به خوداظهاری آنان) و عدم ابتلا به اختلالات شناختی و روانی شدید (با انجام مصاحبه بالینی کوتاه) بررسی شدند. سپس با رعایت ملاحظات اخلاقی در استفاده از نتایج پرسشنامه‌های پژوهش (شامل رعایت اصل رازداری، کسب رضایت آگاهانه از داوطلبان، تشریح اهداف پژوهش برای شرکت‌کنندگان، در نظر گرفتن حق آزادی شرکت‌کنندگان برای تکمیل نکردن پرسشنامه‌های پژوهش و تعیین و درج کد برای پرسشنامه آزمودنی‌ها) اجرا شد. شیوه نمونه‌گیری نیز بدین صورت بود که با توجه به آمار متأهلان دانشکده‌های دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران، نمونه‌ها براساس آمار انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش ذکر شد، اما ملاک‌های خروج از پژوهش شامل عدم تمایل به ادامه حضور در پژوهش، پاسخ مخدوش به پرسشنامه و بروز حوادث پیش‌بینی نشده بود. برای رعایت اخلاق در پژوهش، رضایت افراد برای شرکت در پژوهش کسب شد و از تمامی مراحل انجام پژوهش آگاه شدند. علاوه بر این به این افراد اطمینان داده شد که اطلاعات آن‌ها محرمانه باقی خواهد ماند و نتایج پژوهش به صورت بی‌نام منتشر خواهد شد.

ابزار سنجش

مقیاس صمیمیت زناشویی^۱ (MIS)

مقیاس صمیمیت زناشویی که واکر و تامپسون (۱۹۸۳) برای سنجش مهر و صمیمیت تهیه کردند، شامل ۱۷ گویه است. این مقیاس جزئی از ابزاری بزرگ‌تر است که چندین بعد صمیمیت را در برمی‌گیرد. نمره‌گذاری این پرسشنامه براساس طیف لیکرت از هرگز تا همیشه (نمره ۱ تا ۷) صورت می‌پذیرد. دامنه نمرات بین ۱۷ تا ۱۱۹ است و نمره بالاتر نشانه صمیمیت بیشتر است. واکر و تامپسون (۱۹۸۳) پایایی مقیاس را از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۱ تا ۰/۹۷ گزارش کردند. همچنین واکر و تامپسون (۱۹۸۳) میزان روایی محتوایی^۲ پرسشنامه حاضر را مطلوب و ۰/۸۶ به دست آوردند. اعتمادی، نوایی‌نژاد، احمدی و فرزاد (۱۳۸۵) ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای مقیاس را ۰/۹۶ گزارش کردند. همچنین، روایی سازه^۳ پرسشنامه ۰/۸۲ به دست آمد. در این پژوهش نیز پایایی مقیاس به وسیله آزمون آلفای کرونباخ در مطالعه اولیه بر روی ۱۰۰ نفر از زنان جامعه هدف ۰/۷۵ محاسبه شد.

1. Marital Intimacy Scale (MIS)

2. content reliability

3. construct validity

پرسشنامه سبک‌های دلبستگی (ASQ)^۱

پرسشنامه ۲۱ سؤالی سبک‌های دلبستگی را هازن و شیور (۱۹۸۷) برای ارزیابی سه سبک دلبستگی ایمن^۲، اجتنابی^۳ و دوسوگرا^۴ ساختند. در این آزمون، برای سنجش هریک از سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا ۷ گویه تعلق می‌گیرد. انطباق گویه‌های پرسشنامه، سبک‌های دلبستگی را با هریک از خرده‌مقیاس‌های آن نشان می‌دهد. در انطباق گویه‌های پرسشنامه سبک‌های دلبستگی هازن و شیور (۱۹۸۷) با خرده‌مقیاس‌ها، خرده‌مقیاس ایمن شامل گویه‌های ۱ تا ۷، خرده‌مقیاس اجتنابی شامل گویه‌های ۸ تا ۱۴ و خرده‌مقیاس دوسوگرا شامل گویه‌های ۱۵ تا ۲۱ است. این آزمون با استفاده از یک مقیاس لیکرت پنج‌درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود و به «هرگز» نمره ۱ و به «تقریباً همیشه» نمره ۵ تعلق می‌گیرد. روایی هم‌زمان این پرسشنامه توسط فرزادی (۱۳۹۴) برای این پرسشنامه به ترتیب برای سبک دلبستگی ایمن ۰/۷۷، برای سبک اجتنابی ۰/۸۱ و برای سبک دوسوگرا ۰/۸۳ به دست آمد. هازن و شیور (۱۹۸۷) پایایی بازآزمایی کل پرسشنامه را ۰/۸۱ و پایایی با آلفای کرونباخ را ۰/۷۸ به دست آوردند. کولینز و رید (۱۹۹۴) پایایی با آلفای کرونباخ را ۰/۷۹ را در مورد این ابزار گزارش کردند. در این پژوهش نیز پایایی سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به وسیله آزمون آلفای کرونباخ در مطالعه اولیه بر روی ۱۰۰ نفر از زنان جامعه هدف به ترتیب ۰/۷۴، ۰/۷۹ و ۰/۷۵ به دست آمد.

مقیاس عشق مثلث (TLS)^۵

مقیاس عشق مثلث در سال ۱۹۹۷ را استرنبرگ (۱۹۹۷) ارائه کرد و دارای سه خرده‌مقیاس تعهد^۶، همدلی^۷ و شور^۸ است. برای هر کدام از مؤلفه‌ها ۱۵ سؤال طراحی شده است. ۱۵ جمله اول همدلی، ۱۵ جمله بعدی شور و ۱۵ جمله آخر تعهد را منعکس می‌کنند. آزمودنی‌ها به هر سؤال نمره ۱ تا ۹ می‌دهند. برای این کار از مقیاس نه‌درجه‌ای (۱= اصلاً، ۵= به‌طور متوسط، ۹= خیلی زیاد) استفاده می‌شود. از بقیه اعداد بین ۱ و ۹، براساس سطح موافقت خود با جملات کمک گرفته می‌شود. نمرات بالاتر به معنای صمیمیت، شور و اشتیاق یا تعهد بیشتر است؛ چنان‌که به گفته استرنبرگ (۱۹۹۷)، نمرات بالا در هر سه مؤلفه، نشانگر عشق ناب^۹ (عشق کامل/ عشق آرمانی) است (پاول و والتون، ۲۰۰۶). استرنبرگ (۱۹۹۷) ضریب پایایی کل این مقیاس را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ و برای مؤلفه‌های برای همدلی ۰/۷۹، شور ۰/۹۰ و برای تعهد ۰/۸۰ گزارش کرد. همچنین روایی محتوایی این مقیاس را ۰/۸۹ محاسبه کرد. فرحبخش و شفیق‌آبادی (۱۳۸۵) پایایی این مقیاس را برای کل آزمون ۰/۸۹ و برای مؤلفه‌های همدلی، شور و تعهد، به ترتیب ۰/۶۵، ۰/۵۴ و ۰/۶۶ و میزان روایی محتوایی این مقیاس را از طریق همبستگی مؤلفه‌ها با نمره کل برای مؤلفه‌های همدلی، تعهد و شور به ترتیب ۰/۶۶، ۰/۹۲ و ۰/۷۷ گزارش کردند که همه ضرایب در سطح یک‌صدم معنادار بودند. در این پژوهش نیز پایایی سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور به وسیله آزمون آلفای کرونباخ در مطالعه اولیه روی ۱۰۰ نفر از زنان جامعه هدف به ترتیب ۰/۸۸ و ۰/۸۵ به دست آمد.

روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

در پژوهش حاضر، برای تجزیه و تحلیل آماری از روش تحلیل مسیر و نرم‌افزار SPSS و Amos نسخه ۲۳ استفاده شد.

1. Attachment Styles Questionnaire (ASQ)
2. secure attachment
3. avoidant attachment
4. Ambivalent attachment
5. Triangular Love Scale (TLS)
6. commitment
7. Sympathy
8. excitement
9. consummate love

یافته‌ها

یافته‌های جمعیت‌شناختی نشان داد میانگین و انحراف استاندارد سنی دانشجویان حاضر در پژوهش $24/4 \pm 3/62$ سال است. همچنین میانگین و انحراف استاندارد طول مدت ازدواج این افراد $1/25 \pm 3/14$ سال است. علاوه بر این دانشجویان متأهل حاضر در پژوهش در دو دوره تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد هستند که بیشترین تعداد حاضر در پژوهش در دوره کارشناسی مشغول به تحصیل اند (۲۱۹ نفر معادل ۵۴/۷۵ درصد).

جدول ۱. یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشی‌دگی
صمیمیت زناشویی	۸۸/۶۸	۱۵/۵۴	-۰/۷۶	-۱/۱۹
همدلی	۹۴/۵۶	۱۶/۸۳	-۰/۶۷	-۱/۳۷
شور	۹۰/۳۲	۱۷/۵۹	-۰/۷۲	-۱/۲۷
سبک ایمن	۲۰/۷۰	۷/۸۱	-۰/۵۵	-۱/۳۹
سبک اجتنابی	۱۵/۹۳	۷/۷۷	۰/۵۶	-۱/۳۷
سبک دوسوگرا	۱۶/۳۷	۷/۵۷	۰/۵۶	-۱/۳۰

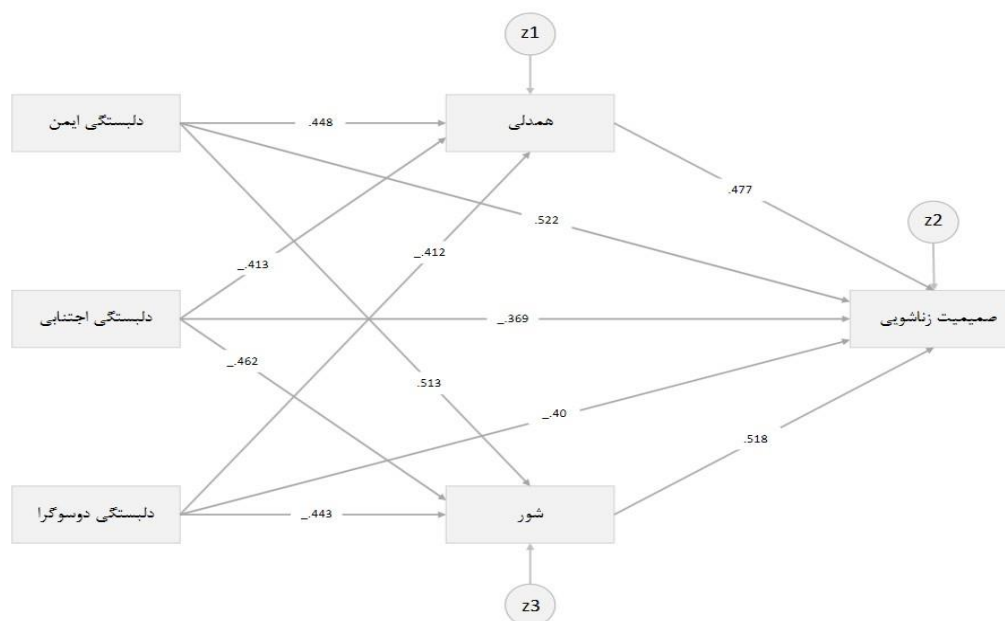
جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای مورد بررسی در پژوهش حاضر (صمیمیت زناشویی، سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا و سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور) را نشان می‌دهد. قبل از ارائه نتایج تحلیل آزمون همبستگی پیرسون، پیش‌فرض‌های آزمون‌های پارامتریک اندازه‌گیری شد. بر همین اساس نتایج آزمون شاپیرو-ویلک بیانگر آن بود که پیش‌فرض نرمال بودن توزیع نمونه‌ای داده‌ها در متغیرهای صمیمیت زناشویی ($F=0/94$; $P=0/55$)، سبک‌های دلبستگی ($F=0/86$; $P=0/19$) و سبک‌های عشق‌ورزی همدلی ($F=0/91$; $P=0/45$) و شور ($F=0/90$; $P=0/42$) برقرار است. همچنین پیش‌فرض همگنی واریانس نیز توسط آزمون لوین^۱ سنجش شد که نتایج آن معنادار نبود. این یافته نشان می‌داد پیش‌فرض همگنی واریانس‌ها در متغیرهای صمیمیت زناشویی ($F=1/84$; $P=0/22$)، سبک‌های دلبستگی ($F=0/84$; $P=0/59$) و سبک‌های عشق‌ورزی همدلی ($F=1/44$; $P=0/32$) و شور ($F=0/96$; $P=0/51$) رعایت شده است. در ادامه نتایج جداول استنباطی ارائه می‌شود.

جدول ۲. تحلیل همبستگی پیرسون بین صمیمیت زناشویی، سبک‌های دلبستگی (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) و سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور

متغیرها	صمیمیت زناشویی	همدلی	شور	ایمن	اجتنابی	دوسوگرا
صمیمیت زناشویی	-					
همدلی	۰/۷۳**	-				
شور	۰/۷۹**	۰/۷۸**	-			
دلبستگی ایمن	۰/۶۸**	۰/۶۹**	۰/۸۲**	-		
دلبستگی اجتنابی	-۰/۶۵**	-۰/۷۷**	-۰/۶۹**	-۰/۷۸**	-	
دلبستگی دوسوگرا	-۰/۶۷**	-۰/۶۶**	-۰/۷۰**	-۰/۷۱**	۰/۵۵**	-

* $p < 0/05$ ** $p < 0/01$

با توجه به ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۲، سبک‌های دلبستگی (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) و سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور با صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل همبستگی معنادار دارند ($p < 0/01$). در ادامه پیش‌بینی صمیمیت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در دانشجویان متأهل بررسی می‌شود.

شکل ۱. ضرایب استاندارد مدل پیشنهادی پیش‌بینی صمیمیت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در دانشجویان متأهل

جدول ۳. ضرایب رگرسیونی غیراستاندارد و استاندارد مسیرهای مدل صمیمیت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در دانشجویان متأهل

مسیرهای مدل	ضرایب غیراستاندارد	خطای استاندارد	مقدار بحرانی (t)	ضرایب استاندارد	مقدار معناداری	ضریب تعیین
دلبستگی ایمن ← همدلی	۰/۵۶۵	۰/۱۱	۵/۱۴	۰/۴۴۸	۰/۰۰۰۱	۰/۲۰
دلبستگی ایمن ← شور	۰/۵۱۲	-۰/۰۹	۵/۶۹	۰/۵۱۳	۰/۰۰۰۱	۰/۲۶۳
دلبستگی ایمن ← صمیمیت زناشویی	۰/۷۵۱	-۰/۱۳	۵/۷۸	۰/۵۲۲	۰/۰۰۰۱	۰/۲۷۲
دلبستگی اجتنابی ← همدلی	۰/۴۶۹	-۰/۱۰	۴/۶۹	-۰/۴۱۳	۰/۰۰۰۱	۰/۱۷
دلبستگی اجتنابی ← شور	۰/۵۵۹	-۰/۱۱	-۵/۰۹	-۰/۴۶۲	۰/۰۰۰۱	۰/۲۱۳
دلبستگی اجتنابی ← صمیمیت زناشویی	-۰/۵۲۵	-۰/۱۳	-۴/۰۴	-۰/۳۶۹	۰/۰۰۰۱	۰/۱۳۶
دلبستگی دوسوگرا ← همدلی	-۱/۵۳	-۰/۲۳	-۴/۶۸	-۰/۴۱۲	۰/۰۰۰۱	۰/۱۶۹
دلبستگی دوسوگرا ← شور	-۰/۹۸۴	-۰/۱۹	-۵/۱۸	-۰/۴۴۳	۰/۰۰۰۱	۰/۱۹۶
دلبستگی دوسوگرا ← صمیمیت زناشویی	-۰/۳۷۲	-۰/۰۹	-۴/۱۴	-۰/۴۰	۰/۰۰۰۱	۰/۱۶
همدلی ← صمیمیت زناشویی	۰/۵۶۹	-۰/۱۱	۵/۱۸	۰/۴۷۷	۰/۰۰۰۱	۰/۲۲۷
شور ← صمیمیت زناشویی	۰/۸۰	-۰/۱۴	۵/۷۲	۰/۵۱۸	۰/۰۰۰۱	۰/۲۶۸

چنان‌که در جدول ۳ و شکل ۱ مشاهده می‌شود، دلبستگی ایمن بر همدلی ($\beta = 0.448, p < 0.05$)، شور ($\beta = 0.513, p < 0.05$) و صمیمیت زناشویی ($\beta = 0.522, p < 0.05$) دانشجویان متأهل دارای اثر مستقیم معنادار است و به ترتیب ۲۰٪، ۲۶٪ و ۲۷٪ درصد از واریانس این متغیرها را تبیین کرده است. در ادامه دلبستگی اجتنابی بر همدلی ($\beta = -0.413, p < 0.05$)، شور ($\beta = -0.462, p < 0.05$) و صمیمیت زناشویی ($\beta = -0.369, p < 0.05$) دانشجویان متأهل دارای اثر مستقیم معنادار است و به ترتیب ۱۷٪، ۲۱٪ و ۱۳٪ درصد از واریانس این متغیرها را تبیین کرده است. از طرفی دلبستگی دوسوگرا بر همدلی ($\beta = -0.412, p < 0.05$)، شور ($\beta = -0.443, p < 0.05$) و صمیمیت زناشویی ($\beta = -0.369, p < 0.05$) و شور ($\beta = -0.40, p < 0.05$) نیز بر صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل دارای اثر مستقیم معنادار است و به ترتیب ۱۶٪، ۱۹٪ و ۱۶٪ درصد از واریانس این متغیرها را تبیین کرده است. این در حالی است که همدلی ($\beta = 0.477, p < 0.05$) و شور ($\beta = 0.518, p < 0.05$) نیز بر صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل دارای اثر مستقیم معنادار است و به ترتیب ۲۲٪ و ۲۶٪ درصد از واریانس این متغیرها را تبیین کرده است. برای تعیین کفایت برازندگی مدل پیشنهادی، ترکیبی از شاخص‌های

برازندگی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۳ ارائه شده است. پیش از ارائه توضیحات مربوط به جدول ۴ اشاره به چند نکته ضروری است. از نظر کلی الگوی مناسب از لحاظ شاخص‌های برازش باید دارای ویژگی‌های زیر باشد: χ^2 دو به درجه آزادی کمتر از ۳، شاخص نیکویی برازش^۱ (GFI)، شاخص برازش تطبیقی^۲ (CFI) و شاخص برازندگی هنجار شده^۳ (NFI) بیشتر از ۰/۹۵، شاخص نیکویی برازش تعدیل یافته^۴ (AGFI) بالاتر از ۰/۹۰، شاخص برازندگی تطبیقی مقتصد^۵ (PCFI) بالاتر از ۰/۵۰، شاخص برازش افزایشی^۶ (IFI) بزرگ‌تر از ۰/۹ و تقریب ریشه میانگین مجذورات خطا^۷ (AMSE) کوچک‌تر از ۰/۰۹. ذکر این نکته ضروری است که مهم‌ترین فاکتور قضاوت برازش مدل، توجه به تقریب ریشه میانگین مجذورات خطا (RMSEA) است؛ چرا که این عامل از تعداد حجم نمونه تأثیر نمی‌پذیرد.

جدول ۴. شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی در پژوهش

RMSEA	NFI (بهینه)	CFI (بهینه)	TLI (بهینه)	IFI (بهینه)	AGFI (بهینه)	GFI (بهینه)	χ^2/df	DF	χ^2
(بهینه کمتر)	بالاتر از	بالاتر از	بالاتر از	بالاتر از	بالاتر از	بالاتر از	(بهینه کمتر)		
(از ۰/۰۹)	(۰/۹۵)	(۰/۹۵)	(۰/۹۵)	(۰/۹۰)	(۰/۹۰)	(۰/۹۵)	(۳)		
۰/۰۷۶	۰/۹۵۳	۰/۹۷۱	۰/۹۶۳	۰/۹۷۲	۰/۹۱۰	۰/۹۵۵	۲/۴۱	۲۲	۵۳/۱۷

با توجه به نتایج مندرج در جدول ۴، در مدل پیشنهادی تحقیق برای کل نمونه آزمودنی‌ها شاخص نسبت مجذور χ^2 بر درجه آزادی (χ^2/df) برابر با ۲/۴۱ (مقدار مطلوب کوچک‌تر از ۳)، شاخص نیکویی برازش (GFI) برابر با ۰/۹۵۵ (مقدار مطلوب بالاتر از ۰/۹۵)، شاخص نیکویی برازش تعدیل یافته (AGFI) برابر ۰/۹۱۰ (مقدار مطلوب بالاتر از ۰/۹۰)، شاخص برازندگی فزاینده (IFI) برابر با ۰/۹۷۲ (مقدار مطلوب بالاتر از ۰/۹۵)، شاخص توکرلوپس (IFI) برابر با ۰/۹۷۲ (مقدار مطلوب بالاتر از ۰/۹۵)، شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) برابر با ۰/۹۷۱ (مقدار مطلوب بالاتر از ۰/۹۵)، شاخص برازندگی هنجار شده (NFI) برابر با ۰/۹۵۳ (مقدار مطلوب بالاتر از ۰/۹۵) و شاخص جذر میانگین مجذورات خطای تقریب (RMSEA) برابر با ۰/۰۷۶ (مقدار مطلوب کوچک‌تر از ۰/۰۹) است. این یافته‌ها نشانگر برازش مناسب مدل پیشنهادی است. در ادامه به منظور مطالعه نقش میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در رابطه سبک‌های دلبستگی با صمیمیت زناشویی در دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد گچساران، نتایج بوت استرپ^۸ بررسی می‌شود.

جدول ۵. نتایج آزمون بوت استرپ برای بررسی مسیرهای غیرمستقیم

متغیر پیش‌بین	متغیر میانجی	متغیر ملاک	حد پایین	حد بالا	فاصله اطمینان	اثرات غیرمستقیم
سبک دلبستگی ایمن	همدلی	صمیمیت زناشویی	۰/۱۱۴	۰/۱۲۶	۰/۹۵	۰/۱۹۴
سبک دلبستگی اجتنابی	همدلی	صمیمیت زناشویی	-۰/۱۱۹	-۰/۳۲۱	۰/۹۵	۰/۱۸۵
سبک دلبستگی دوسوگرا	همدلی	صمیمیت زناشویی	-۰/۰۸	۰/۰۳	۰/۹۵	۰/۰۴
سبک دلبستگی ایمن	شور	صمیمیت زناشویی	۰/۱۲۱	۰/۴۲۲	۰/۹۵	۰/۲۴۱
سبک دلبستگی اجتنابی	شور	صمیمیت زناشویی	۰/۱۱۹	۰/۱۳۱	۰/۹۵	۰/۲۱۳
سبک دلبستگی دوسوگرا	شور	صمیمیت زناشویی	۰/۰۲۲	۰/۱۵	۰/۹۵	۰/۱۸۳

با توجه به نتایج جدول ۵ و در نظر گرفتن اینکه صفر در محدوده بالا و پایین نمرات قرار نگرفته است، نقش میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در رابطه سبک‌های دلبستگی با صمیمیت زناشویی در دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد

1. goodness of fit index
2. comparative fit index
3. normalized fitness index
4. adjusted goodness of fit index
5. parsimonious comparative fitness index
6. incremental fit index
7. approximation of root mean squared error
8. Bootstrap

گچساران تأیید می‌شود. تنها نقش میانجی‌گری همدلی در رابطه بین سبک دلبستگی دوسوگرا و صمیمیت زناشویی معنادار نشد. این در حالی است که نتایج آزمون سوبل^۱ نیز برای بررسی نقش میانجی‌گری همدلی در رابطه سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا با صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل به ترتیب ۰.۳/۰۵، ۰.۳/۰۲ و ۰.۱/۸۳ و نقش میانجی‌گری شور در رابطه متغیرهای ذکر شده به ترتیب ۰.۳/۰۹، ۰.۲/۷۰ و ۰.۲/۰۹ شد که تأییدکننده نتایج آزمون بوت استراپ است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف ارزیابی مدل پیش‌بینی صمیمیت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد گچساران صورت پذیرفت. نتایج نشان داد رابطه معناداری بین صمیمیت زناشویی، سبک‌های دلبستگی و سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در دانشجویان متأهل وجود دارد. علاوه بر این نتایج مشخص کرد دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا نیز بر سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور دانشجویان متأهل دارای اثر مستقیم معنادار است. در ادامه نتایج بیانگر آن بود که سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور بر صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل اثر مستقیم معنادار دارد. نتایج آزمون بوت استراپ و سوبل نیز نشان داد مؤلفه همدلی در رابطه بین سبک دلبستگی ایمن و اجتنابی؛ و مؤلفه شور در رابطه بین سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا با صمیمیت زناشویی دارای نقش میانجی معنادار است.

یافته اول پژوهش مبنی بر رابطه سبک‌های دلبستگی با صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل با نتایج پژوهش منصوری و همکاران (۱۳۹۹) همسو است؛ چنان‌که این پژوهشگران در نتایج پژوهش خود گزارش کرده‌اند که سبک‌های دلبستگی می‌تواند صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل را پیش‌بینی کند. یوسفی، امانی، عسگری و سلیمانی (۱۳۹۶) نیز به این نتیجه رسیدند که می‌توان میزان عشق دانشجویان را براساس سبک‌های دلبستگی پیش‌بینی کرد. در تبیین این یافته باید گفت هنگامی که سبک دلبستگی به‌صورتی امن نضج گرفت، این حس امنیت به روابط میان‌فردی آینده و به‌خصوص روابط با همسر انتقال می‌یابد. بدین‌جهت، ارتباط با همسر را سرشار از امنیت و آرامش می‌پندارند و بنابراین از برقراری ارتباط ترسی ندارند و روابط با او را مملو از صمیمیت و دلدادگی تلقی می‌کنند (منصوری و همکاران، ۱۳۹۹). در جامعه مورد بررسی، به‌دلیل برخورداری از فرهنگ سنتی و عمیق بودن روابط عاطفی بین مادر و فرزندان، پذیرش و ارجح دانستن سخنان بزرگ‌ترها به‌خصوص سخن همسر و احترام به وی، همچنین قبول وظایف محول شده از سوی فرهنگ و هنجارهای اجتماعی به‌عنوان زن یا شوهر، به‌احتمال بیشتری در روابط میان‌فردی به‌ویژه در روابط زوجین، افراد بیشتر احساس امنیت می‌کنند. در چنین وضعیتی زن یا مرد نسبت به همسر خود دلبستگی محکم، واضح و بادوامی پیدا می‌کند و احساس مثبتی به خود و رابطه‌اش خواهد داشت. بدین سبب نتایج نشان از رابطه دلبستگی ایمن با صمیمیت زناشویی دارد و تأیید می‌شود. علاوه بر این باید گفت کسانی که در دوره کودکی دلبستگی مضطرب و نالایمی داشته‌اند، همواره چنین نگرشی دارند که ممکن است شریک زندگی‌شان به اندازه‌ای که آن‌ها مایل‌اند، واقعاً آن‌ها را دوست نداشته باشند (گاگن و همکاران، ۲۰۲۱). این افراد درعین‌حال که تمایل دارند با همسر خود کاملاً یکی باشند، مضطرب، مردد و بی‌ثبات‌اند که این روند به کیفیت روابط زناشویی آنان آسیب جدی وارد می‌کند و صمیمیت زناشویی آنان را کاهش می‌دهد. در تبیین رابطه دلبستگی دوسوگرا با صمیمیت زناشویی نیز می‌توان گفت افراد با دلبستگی دوسوگرا به‌طور معکوس تحت تأثیر قرار می‌گیرند و به‌لحاظ ارتباطات اجتماعی و خانوادگی از هم فاصله می‌گیرند. همچنین آنان درکی منفی از روابط خود دارند و اعتماد، صمیمیت و تعهد کمتری را نشان می‌دهند (منصوری و همکاران، ۱۳۹۹). این روند سبب می‌شود کاستی‌های خود را در برقراری ارتباط سازنده با همسر در قالب ترس از صمیمیت در روابط عاشقانه نشان دهند که به شکل معمول این فرایند سبب کاهش صمیمیت زناشویی می‌شود.

یافته دوم پژوهش مبنی بر رابطه معنادار سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا با سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور دانشجویان متأهل با نتایج پژوهش بختیاری و همکاران (۱۳۹۸) همسو است. آنان به این نتیجه رسیدند که روش‌های عشق‌ورزی و صمیمیت زناشویی نقش واسطه‌ای معناداری در روابط فرازناشویی براساس سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های

ناسازگار اولیه داشته است. در تبیین یافته حاضر باید گفت براساس نظر دانکل، لاکاسوزوسکی و چاا (۲۰۱۶)، افرادی که دارای سبک دلبستگی اجتنابی هستند، به علت نگاه مادی‌گرایانه به روابط، قادر نیستند عشق واقعی را تجربه کنند. در واقع از این نتایج می‌توان چنین استنباط کرد که افراد دارای سبک‌های دلبستگی ناایمن از نوع اضطرابی، در حالی از زندگی زناشویی خود احساس رضایت خاطر دارند که عاشق نباشند؛ زیرا عشق واقعی سبب کاهش توجه به مادیات می‌شود. در حقیقت عشق متعهدانه با درآمیختن تعهد در روابط زناشویی، اضطراب را کاهش می‌دهد؛ در صورتی که در افراد با دلبستگی اضطرابی، با خالی شدن جایگاه عشق در زندگی و حضور دیدگاه مادی به جای آن، رضایت از رابطه با همسر رو به افول می‌گذارد. از طرفی سبک دلبستگی ایمن با بنا نهادن روابط زناشویی بر پایه عشق و علاقه سبب ایجاد شور و همدلی در تعاملات زوجین می‌شود؛ در حالی که نداشتن ثبات عاطفی، هیجانی و روانی در سبک دلبستگی دوسوگرا موجب می‌شود تا زوجین قادر نباشند روابط عاطفی و بادوامی را با یکدیگر تجربه کنند که این امر به نوبه خود سبب کاهش صمیمیت زناشویی در آنان می‌شود. همچنین می‌توان گفت کسانی که دلبستگی اجتنابی دارند، در برقراری روابط نزدیک و صمیمانه با دیگران مشکل دارند. این افراد در روابط نزدیک با شریک عشقی خود احساس بی‌اعتمادی می‌کنند و روابطی با فراز و فرودهای مکرر احساسی را تجربه می‌کنند. از آنجا که این افراد به وابستگی علاقه‌چندانی ندارند، از ورود به روابطی از این دست خودداری می‌کنند و در صورت داخل شدن نیز به علت سردی عاطفی و احساس ناامنی، در ادامه رابطه با مشکل مواجه می‌شوند. این روند نیز موجب کاهش صمیمیت زناشویی می‌شود.

یافته سوم پژوهش مبنی بر نقش میانجی معنادار سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور بین سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا و صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل و همچنین برآزش مناسب مدل، با یافته پژوهش‌های زیر هم‌راستا است: بختیاری و همکاران (۱۳۹۸) با مدل علی روابط فرازناشویی براساس سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نقش واسطه‌ای صمیمیت زناشویی و سبک‌های عشق‌ورزی، منصوری و همکاران (۱۳۹۹) با ارائه الگوی ساختاری پیش‌بینی صمیمیت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری مؤلفه تعهد عشق‌ورزی در دانشجویان متأهل، مصطفایی و پیوسته‌گر (۱۳۹۵) با پیش‌بینی سبک عشق‌ورزی براساس سبک دلبستگی دانشجویان متأهل، هدایتی دانا و صابری (۱۳۹۳) با پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس سبک‌های عشق‌ورزی (صمیمیت، میل، تعهد) و اضطراب، نامنی، عباسی و زارعی (۱۳۹۵) با پیش‌بینی تعهد زناشویی براساس سبک عشق‌ورزی و باورهای ارتباطی و صلاحیانی و همکاران (۱۳۹۹) با نقش واسطه‌ای سبک‌های عشق‌ورزی در رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و رضایت زناشویی. در تبیین یافته حاضر با مرور پیشینه پژوهش می‌توان گفت احساس عاشقانه، هیجانی است که با حس و نیروی شهوت همراه است، اما هنگامی که عشق اصیل و واقعی در رابطه شکل بگیرد، همدلی، تعهد و شور نیز در پی آن خواهد آمد و بالطبع ارضای میل جنسی نیز در روابط حاصل خواهد شد. به‌طور کلی می‌توان گفت زوجی که از میزان همدلی بیشتری برخوردار است، می‌تواند احساسات و هیجانات خود را به شیوه مطلوب‌تری در روابط ارائه و نیازهای خود را در قالب زیباتری به همسر خود ابراز کند. زوجینی که از همدلی و شور بیشتری برخوردارند، ممکن است توانایی بیشتری در رویارویی با مشکلات داشته باشند و بتوانند تغییرات مناسبی را در روابط با شریک خود اعمال کنند و در نتیجه صمیمیت زناشویی بیشتری را تجربه کنند (صلاحیانی و همکاران، ۱۳۹۹). یکی از شیوه‌های حل تعارض در زندگی زناشویی، برقراری روابط صمیمانه و دوستانه و سپس خودافشایی درباره افکار، هیجانات و نیازها به شریک عاطفی است. زمانی زن و شوهر به رضایتمندی و صمیمیت زناشویی دست می‌یازند که به حد کافی در روابطشان با هم صمیمی باشند و برای حل مشکلات حادث در زندگی مشترک، با یکدیگر به تشریح مساعی بپردازند. سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور، اهمیت زیادی در پایداری و دوام روابط زوجین دارد و هر اندازه این شور و همدلی عمیق‌تر باشد، تأثیر ژرف‌تری در رسیدن به شادکامی زناشویی دارد. ممکن است شماری از افراد که برای به‌دست‌آوردن سطح مطلوبی از صمیمیت به مشاور یا روان‌درمانگر مراجعه می‌کنند، به دلیل نداشتن همدلی با شکست مواجه شوند (هدایتی دانا و صابری، ۱۳۹۳)، اما با آموزش سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور و در پی آن با افزایش اثر دلبستگی ایمن و کاهش تأثیر دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا می‌توان به افزایش صمیمیت زناشویی دانشجویان متأهل دست یافت.

در یک نتیجه‌گیری کلی باید گفت صمیمیت زناشویی نقشی پررنگ و بی‌بدیل در سلامت و شادابی خانواده ایفا می‌کند. این روند می‌تواند سلامت هیجانی، روان‌شناختی و تحولی فرزندان را نیز تحت تأثیر قرار دهد. نتایج پژوهش حاضر مشخص کرد سبک‌های دلبستگی دارای رابطه معنادار با صمیمیت زناشویی هستند. این یافته مشخص می‌کند که توجه به نقش دلبستگی زوجین در شکل‌دهی صمیمیت زناشویی می‌تواند تعیین‌کننده باشد. براین اساس لازم است خلأهای دلبستگی زوجین بررسی و مشکلات حاصل از آن برطرف شود تا روند صمیمیت زناشویی زوجین آسیب نبیند. نقش میانجی‌گری معنادار سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور در پژوهش حاضر نیز می‌تواند درمانگران را نسبت به اهمیت عشق‌ورزی زوجین در ایجاد روابطی سرشار از صمیمیت اقناع کند تا آنان و دیگر برنامه‌ریزان حوزه خانواده با ارائه آموزش‌های لازم، شور و همدلی را در بین زوجین افزایش دهند.

محدودبودن دامنه تحقیق به دانشجویان متأهل (زن و مرد) دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران و وجود برخی متغیرهای کنترل نشده مانند وضعیت هوشی افراد حاضر در پژوهش، وضعیت مالی خانواده‌ها و موقعیت اجتماعی آن‌ها از محدودیت‌های این پژوهش بود؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود برای افزایش قدرت تعمیم‌پذیری نتایج، این مطالعه در سایر شهرها و مناطق و جوامع دارای فرهنگ‌های متفاوت، دیگر گروه‌ها و کنترل عوامل ذکرشده اجرا شود. با توجه به نقش میانجی معنادار سبک‌های عشق‌ورزی همدلی و شور، لازم است برنامه‌ریزان و درمانگران حوزه خانواده در جهت افزایش صمیمیت زناشویی به سبک‌های عشق‌ورزی متأهلان توجه داشته باشند و با آموزش‌های مناسب تلاش کنند تا زوجین همدلی و شور بیشتری نسبت به همدیگر داشته باشند.

سیاسگزار

مقاله حاضر برگرفته از رساله دوره دکتری تخصصی نویسنده اول در دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران بود. بدین‌وسیله از تمام دانشجویان حاضر در پژوهش و مسئولین دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران که همکاری کاملی برای اجرای پژوهش داشتند، قدردانی می‌شود.

منابع

- اعتمادی، ع.، نوایی‌نژاد، ش.، احمدی، س.ا.، و فرزاد، و. (۱۳۸۵). بررسی تأثیر زوج‌درمانی به شیوه ایماگوتراپی بر افزایش صمیمیت زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر اصفهان. *تازه‌ها و پژوهش‌های مشاوره*. ۱۹/۵، ۹-۲۲.
- بختیاری، ا.، حسینی، س.، عارفی، م.، و افشاری‌نیا، ک. (۱۳۹۸). مدل علی روابط فرازناشویی براساس سبک‌های دلبستگی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه: نقش واسطه‌ای صمیمیت زناشویی و سبک‌های عشق‌ورزی. *آموزش بهداشت و ارتقای سلامت ایران*. ۲/۷، ۲۴۵-۲۴۸.
- حمیدی کیان، پ.، نیکنام، م.، و جهانگیر، پ. (۱۴۰۰). پیش‌بینی پرخاشگری پنهان زناشویی و ترس از صمیمیت براساس خودشفقت‌ورزی با نقش میانجی‌گری آسپاس گناه در افراد متأهل. *خانواده‌درمانی کاربردی*. ۱/۲، ۶۵-۹۰.
- شاه‌محمدی مهرجردی، م. (۱۳۹۶). مقایسه اثربخشی ایماگوتراپی با رویکرد نظام‌های خانواده‌درمانی بوئن بر تمایزیافتگی، مثلث‌سازی و دلبستگی هیجانی زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهری. *رساله دکتری رشته مشاوره*. دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رودهن.
- شیرزادفر، ا.، عباسی، ق.، و حسن‌زاده، ر. (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش قبل از ازدواج مبتنی بر برنامه آموزش ارتباط بر مشکلات تصمیم‌گیری در انتخاب همسر و نگرش به ازدواج فرزندان طلاق. *سلامت اجتماعی*. ۳/۷، ۲۹۸-۲۸۹.
- صائمی، ح.، بشارت، م.، ع.، و اصغرنژاد فرید، ع.ا. (۱۳۹۷). مقایسه اثربخشی زوج‌درمانی گاتمن و زوج‌درمانی هیجان‌محور بر صمیمیت زناشویی زوجین. *روان‌شناسی خانواده*. ۲/۵، ۳۹-۵۲.
- صلایانی، ف.، اصغری ابراهیم‌آباد، م.، ج.، رسول‌زاده طباطبایی، س.، ک.، و عباسزاده روگوشویی، ر. (۱۳۹۹). نقش واسطه‌ای سبک‌های عشق‌ورزی در رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و رضایت زناشویی. *مجله روان‌شناسی*. ۱/۲۴، ۲۳-۴۰.
- فرحبخش، ک.، و شفیق‌آبادی، ع. (۱۳۸۵). ابعاد عشق‌ورزی براساس نظریه سه‌بعدی عشق در چهار گروه زوج‌های در مرحله نامزدی، عقد،

- ازدواج و دارای فرزند. فصلنامه دانش و پژوهش در روان‌شناسی، ۳۰(۲)، ۲۰-۱.
- فرزادی، ف. (۱۳۹۴). رابطه علی شیوه‌های فرزندپروری و سبک‌های دلبستگی با بی‌انضباطی دانش‌آموزان دختر دبیرستانی با میانجی‌گری خودتنظیمی هیجانی، مهارت‌های اجتماعی و ذهن‌خوانی در شهر اهواز. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی. دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی. دانشگاه شهید چمران اهواز.
- مصطفایی، ف.، و پیوسته‌گر، م. (۱۳۹۵). پیش‌بینی سبک عشق‌ورزی براساس سبک دلبستگی دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی رودهن. روان‌شناسی و روان‌پزشکی شناخت، ۳(۲)، ۲۰-۱۱.
- منصوری، ز.، باقری، ف.، درتاج، ف.، و ابوالعالی، خ. (۱۳۹۹). ارائه الگوی ساختاری پیش‌بینی صمیمیت زناشویی براساس سبک‌های دلبستگی با میانجی‌گری مؤلفه تعهد عشق‌ورزی در دانشجویان متأهل. مجله پژوهش‌های کاربردی روان‌شناختی، ۱۹(۱۵)، ۹۰-۸۱.
- نامی، ا.، عباسی، ف.، و زارعی، ا. (۱۳۹۵). پیش‌بینی تعهد زناشویی براساس سبک عشق‌ورزی و باورهای ارتباطی. رفاه اجتماعی، ۱۶(۶)، ۸۷-۱۰۷.
- هدایتی دانا، س.، و صابری، ه. (۱۳۹۳). پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس سبک‌های عشق‌ورزی (صمیمیت، میل، تعهد) و اضطراب. خانواده‌پژوهی، ۱۰(۴۰)، ۵۱۱-۵۲۷.
- یوسفی، ن.، امانی، ا.، عسگری، ر.، و سلیمانی، م. (۱۳۹۶). پیش‌بینی ضربه عشق و افسردگی براساس سبک‌های دلبستگی در دانشجویان دارای شکست عاطفی، دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی، ۱۸(۴)، ۹-۱.

References

- Bakhtiari, E., Hosseini, S., Arefi, M., & Afsharinia, K. (2019). Causal Model of Extramarital Affairs Based on Attachment Styles and Early Maladaptive Schemas: Mediating Role of Marital Intimacy and Love Styles. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion*, 7(2), 245-258. <http://dx.doi.org/10.30699/ijhehp.7.2.245> (in Persian)
- Cacia, L. (2010). Effect of group counseling based on the reality of therapy on the identity crisis in the students of the guidance school. *Principles of Mental Health Spring*, 12(45), 430-437. <http://eprints.mums.ac.ir/id/eprint/5853>
- Collins, N. L., & Read, S. J. (1994). Cognitive representations of attachment: The structure and function of working models. In K. Bartholomew & D. Perlman (Eds.), *Attachment processes in adulthood* (pp. 53-90). London: Jessica Kingsley Publishers.
- Diamond, G., Diamond, G. M., & Levy, S. (2021). Attachment-based family therapy: Theory, clinical model, outcomes, and process research. *Journal of Affective Disorders*, 294, 286-295. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2021.07.005>
- Dunkel, C. S., Lukaszewski, A. W., & Chua, K. (2016). The relationships between sex, life history strategy, and adult romantic attachment style. *Personality and Individual Differences*, 98, 176-178. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.04.040>
- Etemadi, A., Navabinjad, S., Ahmadi, S. A., & Farzad, V. (2006). Investigating the effect of couple therapy using imago therapy on increasing the intimacy of couples referring to counseling centers in Isfahan city. *Counseling News and Research*, 5(19), 9-22. (in Persian)
- Farahbakhsh, K., & Shafiabadi, A. (2006). Dimensions of making love based on the three-dimensional theory of love in four groups of couples in the stages of engagement, engagement, marriage and having children. *Knowledge and Research Quarterly in Psychology*, 30(2), 1-20. (in Persian)
- Farzadi, F. (2015). Causal relationship of parenting methods and attachment styles with indiscipline of high school girls with the mediation of emotional self-regulation, social skills and mind reading in Ahvaz city. *Master's Thesis in Educational Psychology*. Faculty of Psychology and Educational Sciences, Shahid Chamran University of Ahvaz. (in Persian)
- Feeney, J. A., & Karantzas, G. C. (2017). Couple conflict: insights from an attachment perspective. *Current Opinion in Psychology*, 13, 60-64. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.04.017>
- Gagné, A. L., Brassard, A., Bécotte, K., Lessard, I., Lafontaine, M. F., & Péloquin, K. (2021). Associations between romantic attachment and sexual satisfaction through intimacy and couple support among pregnant couples. *European Review of Applied Psychology*, 71(3), 1006-1009. <https://doi.org/10.1016/j.erap.2020.100622>
- Hamidikian, P., Niknam, M., & Jahangir, P. (2021). Predicting latent marital aggression and fear of

- intimacy based on self-compassion with the mediating role of guilt in married people. *Journal of Applied Family Therapy*, 2(1), 65-90. (in Persian)
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process, *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(3), 511-542. <http://dx.doi.org/10.4324/978131153683-17>
- Hedayati Dana, S., & Saberi, H. (2015). Predicting Marital Satisfaction According to Love-Making Styles (Intimacy, Desire, Commitment) and Anxiety. *Journal of Family Research*, 10(4), 511-527. (in Persian)
- Jonason, P. K., Lowder, A. H., & Zeigler-Hill, V. (2020). The *mania* and *ludus* love styles are central to pathological personality traits. *Personality and Individual Differences*, 165, 110159. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110159>
- Kelly, M., Zimmer-Gembeck, M. J., & Boislar, M. (2012). Identity, intimacy, status and sex dating goals as correlates of goal-consistent behavior and satisfaction in Australian youth. *Journal of Adolescence*, 35(6), 1441- 1454.
- Kim, M., Moon, S., & Kim, J. (2020). Effects of psychological intervention for Korean infertile women under In Vitro Fertilization on infertility stress, depression, intimacy, sexual satisfaction and fatigue. *Archives of Psychiatric Nursing*, 34(4), 211-217. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2020.05.001>
- Koelkebeck, K. K., Liedtke, C., Kohl, W., Alferink, J., & Kret, M. E. (2017). Attachment style moderates' theory of mind abilities in depression. *Journal of Affective Disorders*, 213, 156-160. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2017.02.021>
- Li, X., & Liu, Q. (2020). Parent–grandparent coparenting relationship, marital conflict and parent–child relationship in Chinese parent–grandparent coparenting families. *Children and Youth Services Review*, 109(Feb), 104733. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2019.104733>
- Mansouri, Z., Bagheri, F., Dortaj, F., & Abolmaali, K. (2020). Providing a structural model for predicting marital intimacy based on attachment styles mediated by the component of love commitment in married students. *Journal of Applied Psychological Research*, 19(85), 81-90. <http://doi.org/10.22059/JAPR.2023.329292.643952> (in Persian)
- Mostafae, F., & Peivastegar, M. (2016). Predicting love style respect with attachment style in married student of Roudehen University. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 3(2), 11-20. (In Persian)
- Nameni, E., Abasi, F., & Zarei, A. Z. (2016). Predicting Marital Commitment on the Basis of Love Style and Relationship Beliefs. *Social Welfare Quarterly*, 16(60), 87-107. <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-2477-fa.html> (in Persian)
- Norris, J. I., Lambert, N. M., DeWall, C. N., & Fincham, F. D. (2012). Can't buy me love? Anxious attachment and materialistic values. *Personality and Individual Difference*, 53(5), 666-669. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2012.05.009>
- Patrick, S., Sells, J. N., Giordano, F. G., & Tollerud, T. R. (2007). Intimacy, differentiation, and personality variables as predictorsof marital satisfaction. *Journal of Familytherapy*, 15(4), 359-367. <https://doi.org/10.1177/1066480707303754>
- Paul, M. I., & Walton, T. R. (2006). *Core Concepts in Health, Brief* (10th Ed.). McGraw-Hill Publishing Company, Inc. Chapter 4.
- Rokach, A., & Patel, K. (2021). Human Sexuality, Function, Dysfunction, Paraphilias, and Relationships, *Chapter 5 - Love and intimacy*, (pp, 63-105), Academic Press. <https://doi.org/10.1016/C2018-0-04449-7>
- Saemi, H., Besharat, M. A., Asgharnezhad Farid, A. (2019). The comparison of the effect of Gottman Couple Therapy and Emotionally Focused Couple Therapy on couples' marital intimacy. *Journal of Family Psychology*, 5(2), 39-52. (in Persian)
- Salayani, F., Asghari Ebrahimabad, M. J., Rasulzadeh Tabatabai, S. K., & Abbaszadeh Rogoshoui, R. (2019). Mediating Role of Loving Style s in the Relationship between Personality Characteristics and Marital Satisfaction. *Journal of Psychology*, 24(1), 23-40. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.188808436.1399.24.93.2.9> (in Persian)
- Shah Mohammadi Mehrjadi, M. (2016). Comparison of the effectiveness of imagotherapy with Bowen's family therapy systems approach on differentiation, triangulation and emotional attachment of couples referring to counseling centers in Shahr Ray. Doctoral Thesis for

- Counseling. Faculty of Psychology and Educational Sciences, Islamic Azad University, Rodhan Branch. (in Persian)
- Shirzadfar, A., Abbasi, G., & Hasanzadeh, R. (2020). Effectiveness of Premarital Relationship Education on Difficulties in Mate-Selection Decision and Attitudes toward Marriage of Children of Divorce. *Community Health*, 7(3), 289-298. <http://doi.org/10.22037/ch.v7i3.25544> (in Persian)
- Sophia, E. C., Tavares, H., & Zilberman, M. L. (2007). Pathological love: is it a new psychiatric disorder? *Brazilian Journal of Psychiatry*, 29(1), 55-62. <https://doi.org/10.1590/s1516-44462007000100016>
- Sternberg, R. J. (1997). Construct validation of a triangular love scale. *European Journal of Social Psychology*, 27(3), 313-335. [https://doi.org/10.1002/\(SICI\)1099-0992\(199705\)27:3<313::AID-EJSP824>3.0.CO;2-4](https://doi.org/10.1002/(SICI)1099-0992(199705)27:3<313::AID-EJSP824>3.0.CO;2-4)
- Walker, A. J., & Thompson, L. (1983). Intimacy and intergenerational aid and contact among mothers and daughters. *Journal of Marriage and the Family*, 31(2), 841-849. <https://doi.org/10.2307/351796>
- Weeks, G. R., & Fife, S.T (2009). Rebuilding intimacy following in ifidelity. *Psychotherapy in Australia*, 15(3), 28-39. https://fifes2.faculty.unlv.edu/pdf/rebuilding_intimacy_following_infidelity.pdf
- Wilson, S. J., Andridge, R., Peng, J., Bailey, B. E., Malarkey, W. B., & Kiecolt-Glaser, J. K. (2017). Thoughts after marital conflict and punch biopsy wounds: Age-graded pathways to healing. *Psychoneuroendocrinology*, 85, 6-13. <https://doi.org/10.1016/j.psyneuen.2017.07.489>
- Yousefi, N., Amani, A., Asgari, R., & Soleymani, M. (2018). Prediction of love trauma and depression based on attachment styles of university students with emotional breakdown. *Knowledge and Research in Applied Psychology*, 18(4), 1-9. (in Persian)